

Engstelig far

Julie var på 6-ukerskontroll etter fødselen av sin sønn. Han var deres andre barn og skulle hete Tobias. Både fødselen og tiden etterpå hadde gått greit. Jeg kjente godt guttens fem år gamle storesøster Helene.

Lege: Hva synes hun om å få en lillebror?

Pasient: Det går fint. Hun er litt skuffet over å ikke få leke så mye med ham som hun hadde trodd. Så nå er hun mest opptatt av den rosa sykkel hun fikk da han ble født!

Lege: Ja, det skjønner jeg godt. Babyer har jo lite å bidra med ved lek de første månedene. Mange søsken blir nok skuffet over akkurat det.

Julie fortalte deretter om en liten konflikt i hjemmet. Mannen Halvor hadde alltid vært et forsiktig menneske. Nå syntes Julie at det hadde tatt litt overhånd.

Pasient: Han er så engstelig at det forplantes videre i Helene. Du skulle sett i går da de skulle ut å trene på å sykle uten støttehjul! Det var varmt og godt, men likevel puttet Halvor på henne tykke klær og alt som fantes av sikkerhetsutstyr!

Lege: Hvilket utstyr er det snakk om?

Pasient: Jeg kjøpte rollerblades til henne i fjor noe Halvor la ned forbud mot å bruke. Den gang skaffet jeg også et sett med kne-, håndledd- og albuebeskyttelse. Dette sikkerhetsutstyret har han nå funnet fram i tillegg til hjelm, tykke jakke, bukse med stillongs under samt vanter. Hun kunne jo knapt bevege seg!

Lege: Det hørtes litt voldsomt ut...

Pasient: Mens andre barn ler og koser seg, så har Helene blitt engstelig. Hun er derfor ikke så motorisk flink som sine jevnaldrende. Det gjør henne jo mer utsatt for ulykker!

Lege: Ja, det er viktig å få prøve seg.

Pasient: Sånn er det alltid. På foreldremøtet i barnehagen foreslo han til og med at barna skulle ha på hjelm når de lekte ute. I tilfelle de falt på sklia! Hva synes du om dette?!

Sikkerhet for barn er et viktig tema for alle småbarnsforeldre. Ikke sjelden ser en mor og en far ulikt på i hvilken grad barna skal få lov til å utsette seg for fare og hvor mye sikkerhetsutstyr som er nødvendig. Jeg var enig med Julie i at det er viktig å legge til rette for fysisk aktivitet. Mange barna får for lite av det, og noen bli passive og klønete. På lang sikt øker det trolig risikoen for skader. Undersøkelser viser også at motorisk flinke barn får større selvfølelse og trygghet sammenlignet med de som ikke mestrer fysiske aktiviteter så godt.

Sikkerhetsopplegget til Halvor hørtes litt overdrevet ut. Det er viktig å bruk hjelm, men forslaget til bekledning var nok i overkant av det nødvendige. Så lenge hodet er beskyttet er det som regel ikke så farlig å falle. Den største risikoen ved sykling er tross alt biltrafikk. Barna må derfor lære å være forsiktige og se seg for. De må vite at biler kommer fort, og at de kan dukke opp ut i fra enhver sidevei. Barna må også fortelles at bilene ikke alltid ser dem.

Når det gjelder fysiske aktiviteter som for eksempel klatring bør foreldre bruke sunn fornuft og tilpasse sikkerhetsbehovet etter barnets ferdigheter. Har man en trampoline, lønner det seg å bruke sikkerhetsnett, og flere barn bør ikke hoppe samtidig. Ved bruk av rollerblades bør barn bruke utstyret Julie nevnte. Innendørs bør trappegriper monteres for de minste barna, men også her er det viktig at barn får anledning til å lære seg å gå i trapper for å redusere faren for fall i trapp.

Men i mange andre sammenhenger bør ikke barn få prøve seg. Innendørs må vi beskytte dem mot å pådra seg brannskader. Disse skjer oftest på kjøkken og bad. Vannkokere, kaffekopper og varme gryter bør utenfor barnas rekkevidde. Blandebatteriene bør ha temperatursperre. I tillegg må man passe på at de minste ikke kommer i kontakt med ovner, stikkontakter, vaskemidler, kjemikalier, medisiner og skarpe gjenstander. I vinduer som er flere meter over bakkenivå bør man montere barnesikring. Og barn skal alltid ha tilsyn ved sjø og vann. Redningsvest er en selvfølge hvis det er fare for at barn kan falle uti. De bør lære å svømme så tidlig som mulig. Svømmekurs er en god og hyggelig investering i barnas trivsel og sikkerhet. Større barn må instrueres i fornuftig omgang med båt og propeller. Dessverre mister man mange barn livet i trafikken. Sikkerhetsutstyr i bil er viktig, og barna bør sitte mot kjøreretningen så lenge som mulig. Det viktigste tiltaket er likevel at alle sjåførere kjører i edru tilstand og respekterer alminnelige trafikkregler.

Pasient: Ja, ja, hjemme hos oss er i hvert fall alle sikkerhetsrutinene ivaretatt, takket være Halvor!

Lege: Det er veldig bra.

Pasient: Jeg mener likevel det jeg sa at sikkerheten er noe overdrevet, og at Helene har blitt engstelig fordi hun får høre at allting er så farlig.

Lege: Ja, jeg skjønner det. Du får prøve å forklare at han gjør henne redd. Du kan også argumentere med at hun må få utvikle ferdigheter for å unngå ulykker. Kanskje han hører på det?

Foto: © iStockphoto.com/pmphoto